

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 212/2010-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. októbra 2010 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť J. B., H., zastúpenej advokátom JUDr. J. F., T., pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo J. B. vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny

základných práv a slobôd, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010 porušené bolo.

2. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť J. B. trovy konania v sume 149,23 € (slovom stoštyridsaťdeväť € a dvadsaťtri centov) do dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na účet jej právneho zástupcu advokáta JUDr. J. F., T.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) uznesením č. k. III. ÚS 212/2010-12 z 25. mája 2010 prijal na ďalšie konanie sťažnosť J. B., H. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. J. F., T., pre namietané porušenie jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

„Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 22. 01. 2009 pod sp. zn. 3 Sp/1/2008 potvrdil rozhodnutie odporcu Obvodného pozemkového úradu R. zo dňa 01. 02. 2008 č. sp. 2008/00014, ev. č. 2008/000102 a účastníkom nepriznal právo na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že v danej veci mohla náprava majetkových krívd spôsobených odňatím vlastníckeho práva podľa Vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. nastať iba podľa zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení následkov niektorých majetkových krívd a ja som si tento reštitučný nárok neuplatnila, preto mi právo zaniklo. Reštitučný nárok v zmysle zák. č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom neprichádza v úvahu, lebo nedošlo k vyvlastňovaciemu rozhodnutiu, ale iba k zoštátneniu predmetného nehnuteľného majetku rozhodnutím bývalého finančného odboru ONV v R., zo dňa 28. 06. 1963, ktoré nadobudlo právoplatnosť 15. 08. 1963 na základe Vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. a § 11 vyhl. č. 88/1959 Úradného vestníka o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektoru. Pretože predmetné pozemky neprešli na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku reštitučných titulov uvedených v § 3 zák. č. 503/2003 Z. z. nebolo možné môjmu opravnému prostriedku vyhovieť a konštatoval, že takýto reštitučný titul prechodu pozemkov na štát nie je uvedený v § 3 ods. 1 až 3 zákona.

Proti tomuto rozsudku som podala odvolanie a navrhla som, aby NS SR napadnutý rozsudok zrušil a vrátil KS Košice na nové konanie a rozhodnutie.

NS SR rozsudkom zo dňa 24. 02. 2010 pod sp. zn. 2 Sžo 121/2009 potvrdil rozsudok KS Košice zo dňa 22. 01. 2009 pod sp. zn. 3 Sp/1/2008-41 a nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania. ...

Zo správneho spisu a teda už aj súdneho spisu nebolo preukázané, že by socialistická organizácia Š. n. p. S., ktorej nehnuteľnosti boli štátom dané do správy rozhodnutím Finančného odboru ONV R. zo dňa 28. 06. 1963 č. Fin 88/ev.19/H/1962 maj mala uzavreté s vlastníckymi nehnuteľnosťami fyzickými osobami nájomné zmluvy na poľnohospodársku pôdu, resp. že by socialistická organizácia užívala túto nehnuteľnosť prípadne na základe iného právneho pomeru vzniknutého pred 25. 03. 1959 v zmysle §§ 1, 3 vyhl. č. 88/59 Ú. l.

Zo spisov nie je preukázaný nájomný vzťah alebo iný právny pomer a nie je preukázaný pokus o odkupovanie nehnuteľností v zmysle § 4 vlád. nar. 15/59 Zb. § 7 ods. 1 vyhl. č. 88/59 Ú. l.

Zo spisov nie je preukázané, že by po prechode najatej veci bolo rozhodované o náhrade v zmysle §§ 4 ods. 3, 5 vlád. nar. 15/59 Zb. a §§ 9, 10 vyhl. č. 88/59 Ú. l. ako to zistil správny orgán a ako to uvádzal v rozsudku prvostupňový súd podľa oznámenia Okresného súdu Rožňava zo dňa 16. 10. 2007.

Rozhodnutie Finančného odboru ONV R. zo dňa 28. 06. 1963 č. Fin 88/ev.19/H/1962 maj bolo vydané preto v rozpore s vtedy platnými predpismi t. j. vlád. nar. 15/59 Zb. a §§ 9, 10 vyhl. č. 88/59 Ú. l., lebo bolo rozhodnuté o prechode vlastníctva bez toho, že by existovali nájomné zmluvy alebo iný právny pomer pred účinnosťou nariadenia a k prechodu vlastníckeho práva došlo bez náhrady. Bol porušený princíp právneho štátu založeného na úcte k právam občanov a súdy neposkytli nám dostatočnú súdnu ochranu a inú právnu ochranu ako to vyplýva z čl. 36 Listiny.

Z uvedeného dôvodu zo strany orgánov štátnej moci a i zo strany socialistickej organizácie pri zoštátnení pozemku došlo k hrubému zneužitiu vtedy platných predpisov, čo zakladá môj reštitučný nárok...

Predkladám Ústavnému súdu rozsudok NS SR zo dňa 14. 10. 2009 sp. zn. 6 Sžo 240/2008 v spojení s opravným uznesením zo dňa 27. 11. 2009. Ide o vec KS Košice pod sp. zn. 1 Sp 3/2008. V tejto veci súd zaujal stanovisko, že navrhovateľ O. B. má nárok na reštitúciu podľa § 3 ods. 1 písm. n zák. č. 503/2003 Z. z., lebo pozemky prešli na štát v rozpore s vtedy platnými predpismi alebo bez vyplatenia náhrady. Ide o tú istú nehnuteľnosť a z tých istých právnych dôvodov.“

Sťažovateľka je toho názoru, že namietaný rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010 porušuje jej základné právo vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Porušenie svojich práv vidí v tom, že uvedeným rozhodnutím bolo nesprávne rozhodnuté o jej reštitučnom nároku na navrátenie pozemkov do jej vlastníctva.

Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010 porušil jej základné

právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 11 ods. 1 listiny, základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, aby uvedený rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a sťažovateľke priznal trovy právneho zastúpenia v sume 149,23 €.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci vyjadril predseda najvyššieho súdu listom č. k. KP 4/2010-57 z 18. júna 2010, v ktorom uviedol:

„... Námiety uvádzané navrhovateľkou považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za nedôvodné.

V predmetnej veci krajský súd na základe opravného prostriedku navrhovateľky preskúmal zákonnosť rozhodnutia odporcu, pričom postupoval v intenciách ustanovení tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Súc viazaný ustanovením § 250i ods.1 Občianskeho súdneho poriadku vychádzal zo skutkového stavu, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Keďže dospel k záveru, že v predmetnej veci bol náležité zistený skutkový stav veci a odporca dospel k správnym právnym záverom, opravný prostriedok postupujúc podľa § 250q ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so záverom vysloveným v rozsudku krajského súdu. V danom prípade z dôvodov uvedených v časti odôvodnenia rozsudku odvolanie navrhovateľky nebolo dôvodné a námietky v ňom uvedené boli skutkovo i právne bezvýznamné pre rozhodnutie v preskúmvanej veci. Napadnutý rozsudok krajského súdu bol vecne správny, a preto ho Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné zdôrazniť, že nie je možné prisvedčiť tvrdeniu navrhovateľky, že v prípade ňou uplatneného reštitučného nároku prešlo vlastníctvo oprávnenej osoby na štát v dôsledku niektorého zo zákonných ustanovení § 3 zákona č. 503/2003 Z. z. V uvedenom citovanom ustanovení zákona sú taxatívne vymenované dôvody prechodu vlastníctva nehnuteľností na štát, na základe ktorých je možné o reštitučnom nároku rozhodnúť ako i o navrátení vlastníctva k pozemkom pôvodných vlastníkov, a v prípade ich smrti dedičom uvedeným v ustanovení § 3 citovaného zákona.

V prípade nehnuteľností, ktoré prešli na štát na základe vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. tento spôsob prechodu na štát bol dotknutý zákonom č. 403/1990 Zb.

o zmiernení niektorých majetkových krívd, z ktorého vyplýva priamo z ustanovenia § 1, že tento zákon sa vzťahuje na následky majetkových krívd spôsobených fyzickým a súkromným právnickým osobám podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora.

Vychádzajúc z uvedeného považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky sťažnosť sťažovateľky za nedôvodnú.“

Predseda najvyššieho súdu v podaní z 30. júna 2010 a sťažovateľ v sťažnosti z 10. mája 2010 uviedli, že netrávajú na ústnom pojednávaní vo veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 11 ods. 1 listiny každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy obsah vlastníctva tvorí súhrn subjektívnych vlastníckych oprávnení, medzi ktoré patrí aj právo vec užívať (*ius utendi*), s vecou nakladať (*ius disponendi*), teda oprávnenie vlastníka určovať ďalší právny osud veci. Citovaný čl. 20 ods. 1 ústavy teda nielenže ustanovuje, že každý má právo vlastníť majetok, ale súčasne zaručuje (podobne aj čl. 1 dodatkového protokolu) realizáciu vlastníckych oprávnení vyplývajúcich aj z § 123 Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov. Slovné spojenie „právo na ochranu“, ktoré je použité aj v čl. 20 ods. 1 ústavy, implikuje v sebe aj potrebu minimálnych garancií procesnej povahy, ktoré sú ustanovené priamo v tomto čl. 20 ods. 1 ústavy a ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. ústavy (I. ÚS 23/01). Článok 20 ods. 1 ústavy zabezpečuje každému rovnaké zákonné predpoklady a možnosti nadobúdať veci do vlastníctva za podmienok, ktoré sú upravené v ústave alebo v ďalších zákonoch.

Vlastnícke právo každej osoby má rovnaký zákonný obsah a požíva ochranu bez ohľadu na to, či ide o štát, právnickú osobu, obec alebo fyzickú osobu. Z formulácie obsiahnutej v čl. 20 ods. 1 ústavy nemožno však odvodzovať ústavné právo získať vec do svojho vlastníctva (vlastniť majetok) bez dodržania predpokladov, ktoré sú na tento účel upravené zákonmi. Funkcia práva vlastniť majetok a jeho ochrana spočíva v tom, aby sa vlastníčkovi poskytla a súčasne aj trvale garantovala právna istota, že vlastnícke právo k veci, ktoré nadobudol v súlade s platnými zákonmi, nemôže obmedziť alebo využiť bez právneho dôvodu.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 63/06) každý má právo na to, aby sa v jeho veci v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

K úlohám právneho štátu patrí vytvorenie právnych a faktických garancií uplatňovania a ochrany základných práv a slobôd občanov. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní dostupných bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky takéhoto uplatňovania a ochrany základných práv a slobôd. Existencia takýchto konaní však nevyčerpáva ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom vytvorených prostriedkov na dosiahnutie účelu takýchto procesných postupov. Ústavný súd v tomto smere osobitne pripomína objektivitu takéhoto postupu orgánu verejnej moci. Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa, ako aj ničím nepodložená možnosť úvahy

orgánu verejnej moci bez akýchkoľvek objektívnych limitov, ktoré sú vymedzené zákonnými spôsobmi zisťovania skutkového základu, prijať rozhodnutie (II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04, obdobne aj II. ÚS 9/00, III. ÚS 300/06).

Podstata základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré ich viedli k rozhodnutiu vo veci samej alebo k inému súdnemu rozhodnutiu, ktorým končí konanie pred nimi. Tento postup je dôsledkom toho, že všeobecné súdy vychádzajú pri prerokúvaní a rozhodovaní vecí patriacich do ich právomoci zo zákonnej úpravy a z vlastnej interpretácie zákonov. Základné právo na súdnu ochranu neznamena nárok na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, t. j. aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Neúspech v súdnom konaní nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Ak tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu doň zasahovať (II. ÚS 172/05).

Takýto postup vyplýva zo znenia § 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie podstatný obsah predmetov, stručne a jasne vyloží, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, a o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenie, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a posúdi zistený stav podľa príslušných ustanovení, ktoré použil.

Podľa ustanovenia § 211 OSP takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok odvolacieho súdu.

Úlohou všeobecného súdu nie je predložiť odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia.

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Povinnosť odôvodniť rozhodnutie je preto aj podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva vždy posudzovaná so zreteľom na konkrétny prípad (*Georgidias v. Grécko* z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

V odôvodnení rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010 sa okrem iného uvádza:

„... Predmetom prekúmvacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie obvodného pozemkového úradu o reštitučnom nároku podľa zákona č. 503/2005 Z. z.

Zákon č. 503/2003 Z. z. upravuje navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu. Aj cieľom tohto zákona je spolu s ostatnými reštitučnými zákonmi zabezpečiť tzv. reštitučné procesy zmiernenia niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v zákone presne ustanovenom období vo vzťahu k presne vymedzenému okruhu osôb a na základe v zákone taxatívne ustanovených prípadov straty majetku.

Z obsahu predloženého administratívneho spisu ako i výsledkov doterajšieho priebehu konania súd zistil, že predmetom preskúmvacieho konania bolo rozhodnutie odporcu č. 2008/00014, ev. č. 2008/000102 zo dňa 1. februára 2008 týkajúce sa reštitučného nároku navrhovateľky. V uvedenej právnej veci je zrejmé, že navrhovateľka si uplatnila nárok na navrátenie vlastníctva podľa zákona č. 503/2003 Z. z. k nehnuteľnostiam, ktoré prešli na štát podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. a § 11 vyhlášky č. 88/1959 Úradného vestníka o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora.

Z obsahu administratívneho spisu odporcu nepochybne vyplýva, že finančný odbor Okresného národného výboru v R. na žiadosť žiadateľa Š. n. p. v S. podľa vládneho

nariadenia č. 15/1959 Zb. a § 11 vyhlášky č. 88/3959 Ú. v. vydal dňa 28. júna 1963 rozhodnutie č. Fin 88/ev.19/H/1952 máj, ktorým nehnuteľnosti v katastrálnom území H. uvedené vo výkaze plôch ku geometrickému plánu a súpisu nehnuteľností zo dňa 30. novembra 1961, č. 0-920-72-1/2-2 vyhotovenom Strediskom geodézie v K. prešli do vlastníctva Československého štátu konkrétne do správy Š. n. p. v S. dňom právoplatnosti uvedeného rozhodnutia, t. j. 15. augusta 1963. Tieto nehnuteľnosti sa na základe uvedeného rozhodnutia stali súčasťou vodného diela R. správnym nástupcom Š. n. p. v S. sa stal na základe Delimitačného protokolu z 27. apríla 1997 V. š. p. M., ktorý tieto nehnuteľnosti odovzdal S. v B., ktorý ich následne kúpnuou zmluvou zo dňa 29. mája 1998 predal fyzickým osobám.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v uvedenej právnej veci konštatuje, že právny názor krajského súdu je správny. Nie je možné prisvedčiť tvrdeniu navrhovateľky, že v prípade ňou uplatneného reštitučného nároku prešlo vlastníctvo oprávnenej osoby na štát v dôsledku niektorého zo zákonných ustanovení § 3 zákona č. 503/2003 Z. z. V uvedenom citovanom ustanovení zákona sú taxatívne vymenované spôsoby prechodu vlastníctva nehnuteľnosti na štát, na základe ktorých je možné o reštitučnom nároku rozhodnúť ako i o navrátení vlastníctva k pozemkom pôvodných vlastníkov, a v prípade ich smrti dedičom uvedeným v ustanovení § 2 citovaného zákona.

Podľa názoru odvolacieho súdu správny orgán dôsledne postupoval v dôkaznom konaní pre presné a úplné zistenie skutočného stavu veci v súvislosti s preukázaním prechodu vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam na štát. Je v danom štádiu konania nepochybné, že podmienky ustanovené v ustanovení § 3 ods. 1 citovaného zákona neboli, pokiaľ sa jedná o nárok navrhovateľky, splnené. Nebolo možné priznať vlastníctvo navrhovateľke k predmetným pozemkom a ani priznať právo na náhradu za pozemky.

V prípade nehnuteľností, ktoré prešli na štát na základe vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb., tento spôsob prechodu na štát bol dotknutý zákonom č. 403/1990 Zb. o zmiernení niektorých majetkových krívd, z ktorého vyplýva priamo z ustanovenia § 1, že tento zákon sa vzťahuje na následky majetkových krívd spôsobených fyzickým a súkromným právnickým osobám odňatím vlastníckeho práva k nehnuteľným, prípadne hnutel'ným veciam podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzajúc z vyššie uvedeného preto potvrdil rozsudok krajského súdu ako vecne správny (§ 219 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku), keď sa stotožnil správnym posúdením vecí a s jeho závermi, ktoré krajský súd náležité odôvodnil. ...“

Reštitučné zákony, najmä zákon o mimosúdnych rehabilitáciách (č. 87/1991 Zb. v platnom znení) a zákon o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (č. 229/1991 Zb. v platnom znení) boli vydané s cieľom zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom v týchto zákonoch špecifikovaného majetku v období rokov 1948 až 1989. Splnenie cieľa a účelu zákona vyžaduje, aby všetky orgány verejnej moci vychádzali z tejto špeciálnej úpravy pri posudzovaní nárokov osôb, ktorých majetok prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990, a hlavne aby v tom duchu interpretovali zákonom ustanovené okolnosti, v dôsledku ktorých došlo k prechodu majetku, a to predovšetkým tam, kde orgán verejnej moci musí vychádzať z vlastnej úvahy (napr. o konaní v tiesni, o politickej perzekúcii a pod.). Obdobie rokov 1948 až 1989 je označené ako obdobie neslobody podľa ustanovenia § 1 zákona č. 480/1991 Zb. o dobe neslobody (ďalej len „zákon č. 480/1991 Zb.“).

Možno sa stotožniť s hodnotením Ústavného súdu Českej republiky, ktorý rieši totožné právne problémy z čias spoločnej štátnosti, v ktorom uviedol:

„K reštitučným nárokom je potrebné pristupovať zvlášť citlivo, aby v súdnom konaní prípadne nedošlo k ďalšej krivde. Reštitučné zákony, napr. zákon č. 87/1991 Sb. alebo zákon č. 229/1991 Sb. majú zabezpečiť, aby demokratická spoločnosť pristupovala aspoň k čiastočnému zmierneniu následkov minulých majetkových a iných krívd spočívajúcich v porušovaní všeobecne uznávaných ľudských práv a slobôd zo strany štátu. Štát a jeho orgány sú teda povinné postupovať obzvlášť v konaní podľa týchto zákonov v súlade so zákonnými záujmami osôb, ktorých ujma na základných ľudských právach a slobodách má byť aspoň čiastočne kompenzovaná (nález ÚS ČR zo dňa 6. 11. 1996 sp. zn. I. ÚS 289/1995, Sb. nál. a usn., č. 117, sv. 6).

Rozhodnúť o prechode nejakej veci do tzv. socialistického vlastníctva podľa § 4 ods. 1 vládneho nariadenia č. 15/1959 Sb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora, bolo možné len u vecí užívaných na základe právneho titulu (nie teda u vecí užívaných iba fakticky) (nález ÚS ČR zo dňa 19. 11. 2001 sp. zn. IV. ÚS 2/2001, Sb. nál. a usn., č. 175, sv. 24).“

Reštitučné zákony vo všeobecnosti predstavujú právnu úpravu zmiernenia majetkových a iných krívd z obdobia od 25. februára 1948 do 1. januára 1990. Je to právna úprava, ktorá mala prispieť k zmierneniu rozsiahlych krívd, ku ktorým došlo v pomerne dlhom období v oblasti občiansko-právnych a administratívno-právnych vzťahov. Reštitučné zákony boli vydané s cieľom zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo voči vlastníkom v týchto zákonoch špecifikovanom majetku v období rokov 1948 – 1989. Uplatnenie reštitučných predpisov má za cieľ obnoviť oprávneným osobám ich pôvodné vlastnícke vzťahy, prípadne poskytnúť náhradný pozemok alebo finančnú náhradu. K reštitúcii dochádza na základe presne stanoveného dôvodu, ktorým boli menovite uvedené prípady straty vlastníctva majetku (reštitučný titul). Už uvedené judikáty Ústavného súdu Českej republiky sú použiteľné aj v prípade reštitúcií podľa zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o navrátení vlastníctva k pozemkom“).

Podľa § 2 ods. 1 vládneho nariadenia 15/1959 Zb. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora (ďalej len „vládne nariadenie č. 15/1959 Zb.“) sa toto nariadenie vzťahuje na veci, ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb alebo súkromných právnických osôb, a ich celkom, prípadne prevažne užívajú organizácie socialistického sektora (ďalej len "nájomca") na plnenie svojich úloh, a to na základe nájomného alebo iného právneho pomeru vzniknutého pred začiatkom účinnosti tohto nariadenia.

Podľa § 3 ods. 1 písm. n) zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom oprávneným osobám sa navráti vlastníctvo k pozemku, ktorý prešiel na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku znárodnenia vykonaného v rozpore s vtedy platnými predpismi alebo bez vyplatenia náhrady.

Základnou námietkou sťažovateľky bolo tvrdenie, že rozhodnutie finančného odboru ONV R. č. Fin 88/ev.19/H/1962 máj z 28. júna 1963 bolo vydané v rozpore s vtedy platnými predpismi, t. j. s vládnym nariadením 15/1959 Zb. a § 9, 10 vyhlášky č. 88/1959 Ú. 1. o opatreniach týkajúcich sa niektorých vecí užívaných organizáciami socialistického sektora (ďalej len „vyhláška č. 88/1959 Ú. 1.“), lebo bolo rozhodnuté o prechode vlastníctva bez toho, že by existovali nájomné zmluvy alebo iný právny pomer pred účinnosťou nariadenia a k prechodu vlastníckeho práva došlo bez náhrady. Najvyšší súd sa s týmito tvrdeniami sťažovateľky nevysporiadal spôsobom zlučiteľným s ústavou a dohovorom, len formálne konštatoval, že z rozhodnutia finančného odboru ONV R. č. Fin 88/ev.19/H/1962 máj z 28. júna 1963 vyplýva, že nehnuteľnosti, na ktoré si sťažovateľka uplatnila reštitučný nárok podľa zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom, prešli na štát na základe vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb., a preto si sťažovateľka mala uplatniť svoj reštitučný nárok podľa zákona č. 403/1990 Zb. o zmiernení niektorých majetkových krívd v znení neskorších predpisov, ktorý sa výslovne vzťahuje na reštitučný titul – vládne nariadenie č. 15/1959 Zb. Podľa názoru najvyššieho súdu reštitučný titul, ktorý si uplatňuje sťažovateľka, nie je upravený v § 3 ods. 1 až 3 zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom. Najvyšší súd sa nezaoberal tvrdením sťažovateľky, že bolo rozhodnuté o prechode vlastníctva bez toho, že by existovali nájomné zmluvy alebo iný právny pomer pred účinnosťou vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb., a ani tvrdením, že k prechodu vlastníckeho práva došlo bez náhrady, pričom podľa § 3 ods. 1 písm. n) zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom je reštitučným titulom aj znárodnenie vykonané v rozpore s vtedy platnými predpismi alebo bez vyplatenia náhrady. Najvyšší súd sa s týmto reštitučným titulom nevysporiadal.

Z vyjadrenia Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) zo 16. októbra 2007 vyplýva, že do depozitu Štátneho notárstva nebola zložená žiadna náhrada za odňaté

pozemky v katastrálnom území H. patriace do vlastníctva pôvodných vlastníkov a prevedené do vlastníctva Československého štátu – do správy Š., n. p., S.

Okresný súd ďalej upozornil, že v danom prípade rozhodnutie bývalého ONV finančného odboru v R. č. Fin.88/ev.19/H/1962 máj z 28. júna 1963 nie je vyvlastňovacím rozhodnutím, ale ide o rozhodnutie o zoštátnení nehnuteľného majetku patriaceho do vlastníctva súkromných vlastníkov podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. Keďže cena užívaných nehnuteľností prevyšovala čiastku uvedenú v § 7 ods. 1 vyhlášky č. 88/1959 Ú. l., o náhrade sa malo rozhodnúť podľa osobitného vykonávacieho predpisu (§ 11 vyhlášky).

Najvyšší súd, ako aj pozemkový úrad a krajský súd, ktorí vo veci rozhodovali, opreli svoje rozhodnutia o závery, že v danom prípade došlo k prechodu vlastníctva predmetného pozemku z právneho predchodcu sťažovateľky na štát podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. a tento reštitučný titul bolo možné uplatniť iba a výlučne podľa zákona č. 403/1990 Zb. Dôsledky, ktoré pre tento prípad z uvedeného právneho posúdenia vyplynuli, možno označiť aj za ex post uskutočnenú aprobáciu postupu vtedajších štátnych orgánov. Možno ho chápať aj ako exkulpáciu zlého postupu a úmyslu vtedajších orgánov verejnej moci sledujúcich svoje politické a právne ciele, medzi ktoré nesporne patrilo aj potláčanie súkromného vlastníctva.

V tejto súvislosti ústavný súd znova pripomína nutnosť osobitného postupu pri uplatnení reštitučných nárokov už vzhľadom na ustanovenie § 1 zákona č. 480/1991 Zb., ktorý je súčasťou nášho právneho poriadku a ktorý toto obdobie rokov 1948 až 1989 komunistického režimu označuje za dobu neslobody, v ktorej dochádzalo k porušovaniu ľudských práv, ako aj vlastných zákonov.

V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že vládne nariadenie č. 15/1959 Zb. bolo vydané v rozpore s vtedy platnou ústavou, podľa ktorej obmedzenie vlastníctva a vyvlastnenie je možné vykonať iba na základe zákona (§ 9 ústavného zákona č. 150/1948 Zb. – Ústava Československej republiky), a keďže citované vládne nariadenie (teda nie ústavou požadovaný zákon) bolo vydané na základe § 10 ods. 1 a 2 zákona č. 63/1958 Zb.

o druhom päťročnom pláne rozvoja národného hospodárstva Československej republiky, je už na prvý pohľad zrejmé, že v postupoch v intenciách už uvedenej vyhlášky má za cieľ predovšetkým zoštátnenie majetku na účely plnenia hospodárskych plánov a rozširovanie „socialistického vlastníctva“ a orgány verejnej moci nemali záujem skúmať v konkrétnych prípadoch splnenie podmienok, ktoré oprávňovalo rozhodnúť príslušný orgán o prechode vlastníctva na štát bez toho, aby bral ohľad na existujúce vlastnícke vzťahy.

Najvyšší súd nevyváženým spôsobom akcentoval jeden z ústavných princípov (princíp právnej istoty), keď sústredil svoje rozhodnutie na formálne právne postupy vtedajších orgánov verejnej moci a považoval ich za zákonné.

Z rozhodnutia najvyššieho súdu a jeho odôvodnenia vyplývajú len všeobecné a neurčite formulované konštatovania splnenia nevyhnutných podmienok, pričom nemožno opomenúť, že v týchto prípadoch nestačilo faktické užívanie, ale muselo ísť o nájomný alebo iný právny pomer, čo si v prípade nehnuteľnosti aj za vtedy platných právnych pomerov vyžadovalo písomnú formu.

Bez ďalšieho dokazovania vedeného orgánmi verejnej moci nemožno mať za preukázaný okrem ďalších rozumných pochybností priebeh a následok konania, pokiaľ ide o prechod vlastníckeho práva na štát podľa vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb. vo veci sťažovateľky.

Samozrejme, že pri takom postupe sa musia všeobecné súdy vyvarovať svojvôle (arbitrárnosti) a svoju interpretáciu právnej normy (zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom) musia založiť na racionálnej argumentácii.

V prípade nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti ustanovení právnych predpisov môžu uprednostniť výklad ratio legis pred doslovným gramatickým výkladom.

Ústavný súd už v rámci svojej rozhodovacej činnosti taktiež vyslovil, že slovné spojenie „právo na ochranu“, ktoré je použité aj v čl. 20 ods. 1 ústavy, implikuje v sebe aj

potrebu minimálnych garancií procesnej povahy, ktoré sú ustanovené priamo v čl. 20 ods. 1 ústavy a ktorých nedodržanie môže mať za následok jeho porušenie popri porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. ústavy (III. ÚS 328/05, III. ÚS 260/07).

Sťažovateľka namietala aj iný postup najvyššieho súdu zo 14. októbra 2009 vo veci jej brata O. B. vedenej pod sp. zn. 6 Sžo 240/2008, ktorá sa týkala totožnej majetkovej podstaty „*len v iných podieloch*“. Ústavný súd považuje za potrebné v nadväznosti na túto námietku sťažovateľky poznamenať, že mu neprislúcha podľa ústavy právomoc zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov. Takúto právomoc má podľa zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov len najvyšší súd (napr. III. ÚS 346/05).

Úlohou ústavného súdu je posúdiť právne závery rozhodnutí všeobecných súdov z hľadiska ich možnej arbitrárnosti a zjavnej neodôvodnenosti. Ústavný súd v rámci svojej stabilnej judikatúry zdôvodnil, že k imanentným znakom právneho štátu patrí neodmysliteľne aj princíp právnej istoty (PL. ÚS 36/95), ktorého súčasťou je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (II. ÚS 80/99 a iné).

Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogicky skutkovej situácie pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (III. ÚS 328/05).

Rozdiely v súdnych rozhodnutiach sú prirodzene obsiahnuté v každom súdnom systéme, ktorý je založený na existencii viacerých súdov s územnou pôsobnosťou. Úlohou najvyššieho súdu je usmerniť a vyriešiť protirečivé rozsudky (Zielenski, Pradal, Gonzalez a ďalší v. Francúzsko, Európsky súd pre ľudské práva č. 24846/94, 34165/96 až 34173/96, bod 59).

Podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva je preto v rozpore so základným princípom právnej istoty, ktorý je obsahom vo viacerých dohovorom garantovaných právach a tvorí aj princíp právneho štátu, ak najvyšší súd je sám zdrojom hlbokých a trvalých inkonzistencii (Baranovszki v. Poľsko a iné). Takéto rozporné názory môžu viesť v konečnom dôsledku k podkopaniu dôvery občanov vo vlastný súdny systém.

Z uvedeného vyplýva, že najvyšší súd dôsledne nepostupoval v konaní tak, že by preskúmal rozhodnutia predchádzajúcich orgánov verejnej moci v súlade s ustanovením § 211 ods. 1 OSP.

Vzhľadom na už uvedené ústavný súd dospel k záveru, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010 bolo porušené základné právo sťažovateľky vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Dôvodom tohto porušenia je skutočnosť, že najvyšší súd neposkytol sťažovateľke účinnú ochranu. Rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010 je zjavne neodôvodnený (bod 1 výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší.

Podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

Vzhľadom na to, že napadnutým rozsudkom došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ústavný súd zrušil rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 121/2009 z 24. februára 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

Úlohou najvyššieho súdu je preskúmať námietku sťažovateľky, že bolo rozhodnuté o prechode vlastníctva bez toho, aby existovali nájomné zmluvy alebo iný právny pomer pred účinnosťou vládneho nariadenia č. 15/1959 Zb., ako aj tvrdenie, že k prechodu vlastníctva došlo bez náhrady, pričom podľa § 3 ods. 1 písm. n) zákona o navrátení vlastníctva k pozemkom je reštitučným titulom aj znárodnenie vykonané v rozpore s vtedy platnými právnymi predpismi alebo bez vyplatenia náhrady. Po vykonaní uvedených úkonov najvyšší súd musí z týchto zistení vyvodiť príslušné právne závery.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o náhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátom JUDr. J. F. Právny zástupca sťažovateľky si v sťažnosti z 10. mája 2010 uplatnil trovy konania v sume 149,23 € za dva úkony právnej služby vrátane DPH.

Základom pre výpočet náhrady za úkon právnej služby je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2009 v sume 721,40 €. Právnomu zástupcovi sťažovateľky vznikol podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie

právnych služieb v znení neskorších predpisov nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume uplatnenej právnym zástupcom sťažovateľky 149,23 € z dôvodu trov právneho zastúpenia vzhľadom na to, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania a uplatnené trovy právneho zastúpenia nie sú v rozpore s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Ústavný súd vyslovil povinnosť najvyššieho súdu uhradiť trovy právneho zastúpenia právnemu zástupcovi sťažovateľky (bod 3 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. októbra 2010